

Katowice, 02.12.2024 r.

Znak sprawy RT-ZWPT.0003.3.2024

Znak pisma RT-ZWPT.ZD-00042/24

**Szanowny Pan
Bartłomiej Kowalski
Radny Województwa Śląskiego**

Odpowiedź na interpelację INT.7.0003-052/24 (SW-OR.ZD-00296/24)

Dziękuję za zainteresowanie oraz aktywność w sprawie audytu krajobrazowego. Każdy głos, także krytyczny, jest dla nas cenny, szczególnie w tym pionierskim procesie tworzenia podstaw dla przyszłych działań związanych z ochroną cennych obszarów krajobrazowych.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. wzmocniła narzędzia ochrony krajobrazu, nakładając na województwa obowiązek sporządzania audytów krajobrazowych. Szczegółowe zasady i metodologię tego procesu określa Rozporządzenie Rady Ministrów z 11 stycznia 2019 r.

W związku z tym Zarząd Województwa Śląskiego już w sierpniu 2019 r. podjął uchwałę o przystąpieniu do prac nad audytem krajobrazowym. Kluczowym elementem było wyłonienie w trybie konkurencyjnym wykonawcy, którego zadaniem była identyfikacja i ocena najcenniejszych krajobrazów regionu. W ramach tego procesu wyróżniono 1743 krajobrazy, spośród których 184 uznano za priorytetowe ze względu na ich wartość historyczną, przyrodniczą i widokową. Opracowany dokument został w tym roku przedłożony Zarządowi.

Z początkiem września br. zarząd zwrócił się w trybie roboczym do samorządów o dokonanie analizy projektu dokumentu, w zakresie który odnosi się do obszarów, które ze względu na swoje cenne wartości przyrodnicze i kulturowe zostały zaproponowane do objęcia formą ochrony lub jej wzmocnienia ochrony. W ten sposób rozpoczął się nieformalny dialog z gminami w zakresie przedmiotu opracowania jakim jest Audyt Krajobrazowy. W połowie września br. wszystkie gminy województwa śląskiego zostały zaproszone do udziału w spotkaniu informacyjnym, prowadzonym w trybie on-line, gdzie zaprezentowano efekty dotychczasowych prac nad

założeniami do Audytu, ze szczególnym uwzględnieniem propozycji dodatkowej ochrony cennych krajobrazów. Podczas spotkania była możliwość dyskusji. Zebrane w tym czasie uwagi i wnioski pozwoliły na dopracowanie zapisów projektu dokumentu. Dopiero po tym etapie wstępnych, roboczych uzgodnień z samorządami, opracowanie zostało przyjęte przez zarząd województwa nadal jednak pozostając w fazie projektu Audytu Krajobrazowego. Uchwała zarządu nadała mu jedynie formalny atrybut projektu firmowanego przez zarząd województwa śląskiego, który podlega dalszej ustawowej ścieżce opiniowania i konsultacji społecznych.

Proces, do którego odnosi się Pan w interpelacji dotyczą formalnego etapu, który jest konsekwencją zastosowania się organu samorządu województwa do art. 38b ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z tym trybem zarząd województwa występuje do podmiotów obligatoryjnie wskazanych w ustawie, w tym również do Rad Gmin położonych na terenie województwa, o wyrażenie opinii do projektu dokumentu. Ustawodawca wskazuje tu jednoznacznie termin 30 dni na wypowiedzenie się organu, a brak zajęcia stanowiska we wskazanym terminie traktuje jako wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie. Zarząd nie ma więc formalnych możliwości do zastosowania innego terminu dla tego trybu postępowania. Rozumiejąc jednak szereg trudności jakie dla skutecznej organizacji prac ciał kolegialnych w gminach może powodować tak krótki termin, województwo nadal konsekwentnie przyjmuje wszystkie napływające sugestie, nawet po upływie ustawowego terminu. Komórka merytoryczna w urzędzie marszałkowskim odnosi się do przekazywanych uwag, wszystkie są analizowane pod kątem możliwości ich zastosowania w przyszłym dokumencie, a gminy otrzymują zwrotne informacje. Wykonawca, z którym województwo realizuje prace nad Audytem jest także w stałym kontakcie z gminami, które przedstawiają swoje wątpliwości i krytyczne uwagi. Dokładamy wszelkich starań, aby ten skomplikowany proces, który wyznacza standardy i kierunki działań na kolejne dekady, przebiegał z pełnym poszanowaniem opinii wszystkich jego uczestników (tj. gmin z terenu województwa), mając świadomość, że to właśnie do samorządów należy władztwo planistyczne i odpowiedzialne zarządzanie obszarami, które stanowią dobro szczególnie cenne dla społeczeństwa a ich ochrona jest kluczowa dla przyszłych pokoleń.

Podsumowując, pragnę podkreślić, że na tym etapie prac mamy w regionie nadal do czynienia z projektem opracowania, który jest tworzony w kilku etapach z zastosowaniem modelu partycypacji. Przed nami kolejny, bodaj najważniejszy element tego procesu – to konsultacje społeczne, w których również każda gmina i jej mieszkańiec ma prawo do wypowiedzenia swoich uwag, które będą kształtowały ostateczne brzmienie dokumentu.

Zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego termin na przyjęcie przez sejmik województwa ostatecznego kształtu dokumentu Audyt Krajobrazowy województwa śląskiego został wskazany na 31.03.2025 r. Wierzę, że do tego czasu uda się nam wspólnie z gminami wypracować dokument, który przyjmiecie Państwo Radni z pełnym przekonaniem, iż jest to wspólnie wypracowane narzędzie, pomocne w zarządzaniu zasobami krajobrazowymi regionu.